

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีขนาดต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 ตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 กับความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง และ 3) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 กับขนาดของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 219 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 386 คน รวม 605 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variances)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 ในภาพรวม พบว่า คุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ มีคุณภาพในระดับดีมาก เรียงตาม ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของบุคลากร, การจัดบรรยากาศในโรงเรียน, การดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน, การจัดบริการนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน, ความสามารถในการจัดการศึกษา, การใช้สื่อการสอนและอาคารสถานที่, ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และการจัดสิ่งจูงใจพิเศษ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง พบว่า มีคุณภาพแตกต่างกันทุกด้าน โดยครูมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของโรงเรียนสูงกว่าผู้ปกครอง

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 กับขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูและผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในภาพรวมมีคุณภาพไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีเพียง 4 ด้าน ที่แตกต่างกัน คือ ความสามารถในการจัดการศึกษา การจัดสิ่งจูงใจพิเศษ การใช้สื่อการสอนและอาคาร สถานที่ และความมีชื่อเสียงในโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีผลการวิจัยที่จะอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 ในภาพรวม พบว่า คุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ โรงเรียนเอกชนมีคุณภาพในระดับดีมาก เรียงตาม ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของบุคลากร, การจัดบรรยากาศในโรงเรียน, การดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน, การจัดบริการนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน, ความสามารถในการจัดการศึกษา, การใช้สื่อการสอนและอาคารสถานที่, ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และการจัดสิ่งจูงใจพิเศษ สอดคล้องกับแนวคิดของ การ์วิน (Garvin, 1988 : 49-50) ที่เห็นว่า คุณภาพของโรงเรียน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณสมบัติและความสามารถ (Performance) ด้านที่ 2 ลักษณะพิเศษ (Features) ด้านที่ 3 ความเชื่อถือและไว้วางใจได้ (Reliability) ด้านที่ 4 ทำตามที่ประกาศหรือตกลงไว้กับผู้รับบริการหรือลูกค้า (Conformance) ด้านที่ 5 ความมั่นคงทนทาน (Durability) ด้านที่ 6 ความสามารถในการให้บริการ (Serviceability) ด้านที่ 7 มีความงาม สุนทรียภาพ (Aesthetics) ด้านที่ 8 มีชื่อเสียงเป็นที่ประจักษ์จนผู้รับบริการให้การยอมรับ (Reputation or Perceived Quality)

จากผลการวิจัยที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่าคุณภาพโรงเรียนเอกชนในด้านความน่าเชื่อถือของบุคลากรมาเป็นลำดับแรก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉัฐนิชา นพคุณขจร (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังคือ คุณภาพของครูที่จะต้อง มีการเตรียมความพร้อมก่อนสอน ครูต้องมีการกระตุ้นความสนใจก่อนเสมอ เน้นการเรียนรู้ที่โยงกับชีวิตประจำวัน และประเมินผลตามสภาพจริง และจุฬารัตน์ ประจงพงศพันธ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บทบาทของครูด้านการอำนวยความสะดวกและบริการ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียน ส่วนผลการวิจัยที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่า คุณภาพโรงเรียนเอกชนในด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ อารุง จันทวานิช (2547 : 13-14) ได้เสนอมิติแนวคิดองค์ประกอบเชิงระบบที่แสดงความเป็นโรงเรียนคุณภาพไว้ 14 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อม

ภายนอกของโรงเรียนดี มีสังคมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และผลการวิจัยที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่าคุณภาพโรงเรียนเอกชนในด้านการดำเนินการตามปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์ (2541 : 14-16) มีความเห็นว่า คุณภาพของโรงเรียนเอกชนประการหนึ่งดูได้จาก โรงเรียนสามารถทำตามที่ประกาศ หรือตกลงไว้กับผู้รับบริการหรือลูกค้า (Conformance) จากผลการวิจัยที่พบน่าจะเนื่องมาจาก ครู และผู้ปกครองมีความเห็นที่สอดคล้องกัน ครูในฐานะเป็นผู้ให้บริการมุ่งที่จะบริการให้ตรงกับ ความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ปกครองในฐานะผู้รับบริการมีความต้องการให้บุตรหลานของตน ได้รับการบริการที่ดีในแต่ละด้าน จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพโรงเรียนเอกชนในแต่ละด้าน อยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง นักเรียน พบว่า ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเห็นว่าคุณภาพของโรงเรียนสูงกว่าผู้ปกครอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของผุสดี จงขวัญ (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูจะเห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพ มากกว่าผู้ปกครอง ทั้งนี้จะเนื่องจากครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอน เป็นผู้อยู่ในโรงเรียนโดยตลอด จึงเห็นว่าโรงเรียนมีความสามารถในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกับผู้ปกครอง ซึ่งไม่ได้อยู่ใน โรงเรียนตลอดเวลาเหมือนกับครู เป็นไปตามแนวคิดของสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2542 : 217-218) เห็นว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพจะต้องมีความสามารถในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายชัดเจน มีบุคลากรที่ทำงานเป็นทีม ร่วมแรง ร่วมใจมีการนิเทศ ติดตาม และมีการตรวจสอบผลการ ดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด และอรุณ จันทวานิช (2547 : 54) สิ่งที่จะแสดงถึง คุณภาพ ของโรงเรียน คือ ความสามารถในการจัดการศึกษาได้แก่ มีผู้บริหารและครูที่ทำงานเป็นระบบ ทั้ง การวางแผน การปฏิบัติ การติดตามผลที่เป็นขั้นตอน ซึ่งจากผลการวิจัยจึงพบว่า ครูมีความคิดเห็น ต่อคุณภาพของโรงเรียนสูงกว่าผู้ปกครอง

จากผลการวิจัยที่พบน่าจะเนื่องมาจาก ครูมีหน้าที่โดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียน เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในโรงเรียน ทำให้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับแผน นโยบาย หรือ แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งครูได้มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการ ติดต่อประสานงาน และการได้รับการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอจาก หน่วยงานภายนอก เช่น การประกันคุณภาพภายนอก และจากหน่วยงานภายใน เช่น การนิเทศ ภายใน ทำให้ครูมีความตื่นตัว กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อคุณภาพ โรงเรียนสูงกว่าผู้ปกครอง

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 กับขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ในภาพรวมมีคุณภาพของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภติ จงขวัญ (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพโรงเรียนต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีเพียง 4 ด้าน ที่แตกต่างกัน คือ ความสามารถในการจัดการศึกษา การจัดสิ่งจูงใจพิเศษ การใช้สื่อการสอนและอาคารสถานที่ และความมีชื่อเสียงในโรงเรียน โรงเรียนที่ขนาดต่างกันน่าจะมีคุณภาพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนแต่ละขนาดจะมีความแตกต่างด้านงบประมาณ จำนวนครู อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ดังแนวคิดของ สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2542 : 217-218) เห็นว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพจะต้องมีความสามารถในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายชัดเจน มีบุคลากรที่ทำงานเป็นทีม ร่วมแรง ร่วมใจมีการนิเทศ ติดตาม และมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด และอรุณ จันทวานิช (2547 : 54) สิ่งที่จะแสดงถึง โรงเรียนคุณภาพ คือ ความสามารถในการจัดการศึกษา ได้แก่ มีผู้บริหาร และครูที่ทำงานเป็นระบบ ทั้งการวางแผน การปฏิบัติ การติดตามผลที่เป็นขั้นตอน

จากผลการวิจัยที่พบน่าจะเนื่องมาจาก สถานศึกษาแต่ละแห่งถึงจะมีขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน แต่ก็มีแผนนโยบาย หรือกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเดียวกัน เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ก็ให้สถานศึกษาทุกแห่งได้ถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ด้วยกฎระเบียบ แนวปฏิบัติจากส่วนกลาง จึงทำให้สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นว่า คุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในภาพรวมมีคุณภาพไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ความสามารถในการจัดการศึกษา การจัดสิ่งจูงใจพิเศษ การใช้สื่อการสอนและอาคาร สถานที่ และความมีชื่อเสียงในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน รวมถึงการบริหารจัดการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก จึงทำให้สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของสถานศึกษาด้านความสามารถในการจัดการศึกษา การจัดสิ่งจูงใจพิเศษ การใช้สื่อการสอน และอาคาร สถานที่ และความมีชื่อเสียงในโรงเรียน แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนเอกชนมีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของบุคลากร, การจัดบรรยากาศในโรงเรียน การดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญในด้านเหล่านี้เป็นพิเศษ โดยให้มีการส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น และตรวจสอบ ติดตามผลเป็นระยะ เพื่อคงความมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากไว้

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนเอกชนที่มีขนาดต่างกันมีคุณภาพแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีคุณภาพมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จึงควรดูแลเรื่องคุณภาพของโรงเรียนให้ทัดเทียมกัน โดยจะจัดทำเป็นคู่มือ หรือแนวทางเพื่อให้สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันนำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งอาจจะส่งผลให้คุณภาพของโรงเรียนทัดเทียมกันในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2

2.2 ควรมีการศึกษาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 ในเชิงคุณภาพแบบเจาะลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลในลักษณะที่เป็นพลวัต สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพมากที่สุด

2.3 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2

2.4 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2